

jo for al Fremtid af Landsretssagførerne, at de skal have den fuldstændige juridiske Eksamen, og giver ikke Folk med dansk-juridisk Eksamen Adgang til at beklæde disse Stillinger. Nu kan der ikke være Tvivl om, at de nuværende Underretssagførere ikke i og for sig er saa langt bedre end alle de, der kommer efter; de kan ikke hævde det Standpunkt, at de skulde være bedre skikkede til at fungere som Landsretssagførere end de, som tager dansk-juridisk Eksamen senere. Nej, det Krav, der kan stilles fra Underretssagførernes Side, maa hvile paa et helt andet Grundlag. Det, der her maa være det afgørende, er, at man ikke bør berøve nogen hans Ret, man bør heller ikke berøve de nuværende Underretssagførere nogen Ret. Den Omstændighed, at Forholdet nu gennem Retsreformen bliver det, at fremtidige Underretssagførere ikke kan procedere i mange og navnlig da i store Første-Instans-Sager, bør naturligvis ikke komme de nuværende til Skade, og kan det paapeges paa andre Omraader, at de nuværende Underretssagførere vil komme til at lide et Indgreb i deres velerhvervede Rettigheder derved, at man gennemfører visse Regler i Retsreformen overfor dem, saa maa man søge at træffe Forholdsregler derimod. Det er noget, jeg altid vil være villig til, thi det er noget af det, jeg er allerfastest overbevist om, at man aldrig bør berøve nogen hans Ret. Men naar man saa spørger, hvor langt man i den Henseende skulde gaa, kan jeg for mit Vedkommende ikke nægte, at jeg tror, man har fyldestgjort de Krav, som de nuværende Underretssagførere med Føje kunde stille, ved den Regel, som allerede findes i Retsplejelovens § 1031. Det, som Underretssagførerne hidtil har haft Ret til, er at føre Første-Instans-Sager; det faar de ogsaa Ret til i Fremtiden, selv om disse Sager skal føres for Landsretterne. Og desuden faar de Adgang til at møde for de københavnske Retter i første Instans, hvad de ikke hidtil har haft. Jeg synes, at dette i og for sig selv var tilstrækkeligt, men det høje Folketing har ikke ment at kunne blive staaende herved, det er gaaet videre, og saa ser jeg klart, at det ikke længere vil være muligt at vende tilbage til Bestemmelsen i Retsplejeloven. Man maa søge en Ordning, hvorved man kan fyldestgøre de beføjede Krav, som nu maatte være kommet frem, de Krav, som det høje Folketing har ment ikke at kunne skyde til Side. Men naar man da spørger, hvorledes dette skal

ske, maa man vel nok give Underretssagførerne Ret i, at den Ordning, som det høje Folketing har vedtaget, frembyder nogle svage Punkter. Paa den ene Side kan det vel ikke nægtes, at det for ældre og ansete Sagførere kan være meget generende og ubehageligt at skulle underkaste sig Prøven i Landsretterne, thi hvis de skulde være uheldige og ikke bestaa Prøven, kan det maaske faa en meget uheldig Indflydelse paa deres Praksis. Og paa den anden Side er Forholdet da ogsaa det, at den Omstændighed, at Underretssagføreren bestaar Prøven, kun fyldestgør den ene Side af Sagen. Efter Retsreformen er det nemlig saa, at for at blive Landsretssagfører skal man dels have erhvervet sig et vist Maal af Kundskaber, hvilket skal være dokumenteret derigennem, at man har bestaaet den fuldstændige juridiske Eksamen, dels have vist praktisk Dygtighed, derigennem at man har bestaaet Prøven i Landsretten. Naar man nu gav de nuværende Underretssagførere Adgang til at blive Landsretssagførere mod at aflægge Prøve, bragte man den ene Side af Sagen i Orden, nemlig Spørgsmaalet om den praktiske Dygtighed, medens Underretssagførerne ikke ved at bestaa denne Prøve fik det Maal af Kundskaber, som Retsreformen anser det for at være nødvendigt for at kunne fungere som Landsretssagfører paa fyldestgørende Maade.

I Udvalget har der nu været debatteret meget, om man ikke kunde finde andre Muligheder, om man kunde finde en anden Vej til at give Underretssagførerne, hvad de med Rimelighed kunde antages at have Krav paa, uden dog at lukke Døren op i Almindelighed. Den Tanke har saaledes været fremme at give Adgang til Landsretsskranken uden Prøve for de Underretssagførere, som under den bestaaende Ordning har haft Førelsen af offentlige og beneficerede Sager. Dette kunde ved første Øjekast se tiltalende ud, fordi det vel almindeligvis er saa, at en Sagfører ikke faar de offentlige og beneficerede Sager, naar han ikke er anset for at være en dygtig Mand. Men det er ikke fyldestgørende, idet det nemlig er i højeste Grad tilfældigt, om selv en meget dygtig Mand har de offentlige og beneficerede Sager eller ej. For det første kan det være, at den paagældende er kommet ind i saadanne Forretningsforhold og maaske har saa mange private Sager, at han ikke har brudt sig om at have disse offentlige Sager og derfor ikke har søgt om at faa dem. Men paa den anden